

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance
of America

PRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30th St., New York 1, N. Y.



PASTABOS

NUO KOVO 29 dienos iki pabaigai praėjo savaitės S. L. A. Centre lankėsi SLA prezidentas, brolis V. F. Laukaitis. Lankymosi priežastis — pasitarimas su New Yorko valstijos apdraudimo departamento pareigūnais reikale besirengimo mūsų Susivienijime įgyvendinti konversiją, kurios ypač reikalauja minima valstija. Pasitarimo pasekos geros, bet konversijos įgyvendinimas yra būtinas ir turės būti pradėtas sulig nustatytu laiku, apie ką bus pranešta savo laiku visų SLA narių žiniui. Tuo pat reikala, pasirodo, reikės lankytis Mass. ir Ill. valstijų apdraudimo departamentuose.

KIEK tenka sužinoti iš konversijos komisijos — konversijos lentelės jau prirengtos. Netrukus jos bus atspausdintos ir, vienokiu ar kitokiu būdu, su jomis bus supažindinti visi SLA senjū — I, II, III ir IV — skyrių nariai.

KONVERSIJA, tai ne Pildomosios Tarybos ar buvusio seimo sumanymas. Konversija mūsų Susivienijime reikėjo praveisti jau gana senai, tik vis buvo atidėliojama. Dabar ją, ne "kad loska", reikalauja įgyvendinti ypač New Yorko valstija. Todėl praeitis seimas priėmė tuo reikalu rezoliuciją ir įsakė Pildomajai Tarybai minimos valstijos reikalavimą išpildyti. Tai ir bus daroma. Ir juogrečiau konversija bus pas mus įgyvendinta, tuo geriau bus kaip pačiam SLA, taip ir senjū skyrių nariams.

VIS DAŽNIAU ir dažniau netenkame mūsų senjū, pasižymėjusių veikėjų, kurie nuolat ten, iš kur niekas nesugrįžta. Neseniai netekome SLA Garbės Nario dr. J. Šliupo. Taipgi neseniai iš mūsų tarpo pasitraukė J. J. Nienius. Po jų naujus kapus supylėme ant palaikų A. Janušonio, J. Karaliūnienės. Dabar vėl naujas kapas — į amžinąjį nukeliauvo ilgametis SLA veikėjas ir ilgametis Tėvynės bendradarbis, Pranas Greičaitis. Lai jam buma lengva ilsėtis toje amžinybėje, kur ir daugelis daugelis mūsų anksčiau ar vėliau nukeliausime.

KAI KURIOS SLA kuopos nusiskundžia neturėjimu iš ko išrinkti tinkamus finansų sekretorius. Bet ne visos. Nemažame SLA kuopų skaičiuje tas svarbias ir sunkias pareigas eina čia gimusios-augusios ir mokslus išėjusios jaunos SLA narės. O kadangi tokių jaunų ir gabių SLA narių yra veik kiekvienoje SLA kuopoje — jas kaip tik ir reikėtų toms pareigoms išrinkti.

SLA SESTO apskričio suvažiavimas praėjo geru pasisekimu. Dalyvavo per 40 delegatų ir padaryta naudingų nutarimų, kaip rašo korespondentui "Tėvui Susivienijimui". Platokai kalbėtasi ir besitarianti konversijos įgyvendinimą.

SLA PREZIDENTO Vajus jau davė neblogų pasekų. Bet tos pasekos būtų kur kas geresnės, jei kiekvienas SLA narys prirašytų bent po vieną naują narį. Kai kurie nariai prirašė po du, tris ir keturis naujus narius. Jūs prirašykite bent po vieną.

Laikas Pradėti Veikti Bendrai

ISRODO, kad karas Europoje artina — si pabaigos. Kada ta pabaiga įvyks — niekas nežino, bet visa atmosfera kvepia sąjungiečių laimėjimu, apie ką jau neabejoja ir patys naciai. O kasgi po laimėjimo? Pirmiausiai taikos konferencija, o vėliau Europos pertvarkymas.

To pertvarkymo ribose yra ir Lietuva, kurios galutinas likimas bus išspręstas taikos konferencijoje. Lietuvos tikrieji-patriotiniai lietuviai toje konferencijoje Lietuvos atstovauti, aišku, negalės, nes jie randasi po Stalino padu. Todėl už Lietuvos teises kalbėti ir kovoti prisisieis Amerikos lietuviai. Bet ar Amerikos lietuviai tam prisirengę ir ar bent bando prisirengti? Reikia pasakyti, kad gerų norų yra pas visus ir veikiamas viena ir ta pačia linkme, tik gaila, kad veikiamas be susitarimo — veikia dvi grupės atskirai. Pavyzdžiui, jei lietuviams bus leista, vienokiu ar kitokiu būdu, dalyvauti San Francisco konferencijoje — ten, kaip dabar išrodo, nebus bendros Amer. patriotinių lietuvų atstovybės. Tai negerai! Nuvykus dviem grupėms, kurios vienur ar kitur įsiskos Lietuvai užtartinimo — sudarytų labai neskoningą padėtį: pasirodytų lietuvų nesutartinimas ir tai, vietoje gero, galėtų padaryti tik blogo pačiai Lietuvos nepriklausomybės bylai. Todėl mes, ir jau ne pirmą sykį, darome pastabą, kad jau daugiau, negu laikas Amerikos lietuvių patriotinių grupių atskiroms politinėms grupėms užmiršti praeitį ir suėti į bendrą veikimą bent šiame (San Francisco konferencijos) reikale. Suėjus į bendrą veikimą dabar, būtų galima bendrai veikti ir laike busimos taikos konferencijos.

Šį reikalą, mums rodos, patriotinių grupių grupių vadai turėtų rimtai apvarstyti ir bent bandyti įgyvendinti. Ir įgyvendinti reikėtų be jokio atidėliojimo, nes gal visai netrukus gali būti pervėlu.

Negražus "Šposas"

KOVO 23-24 dienomis Washingtono lankėsi Amerikos Lietuvių Misija. Rengėjai sako, kad "misija praėjo net geresniu pasisekimu, negu buvo tikėtasi".

Apie šios misijos siekimus buvo rašyta kai kurioje lietuvių ir amerikonių spaudoje. Vyriausiai gi tie siekimai, tai kreipimasis į Suv. Valstijų valstybės departamentą ir prez. Rooseveltą, kuriam įteikta surinkti parašai, kad Amerika padėtų Lietuvai išsilaisvinti iš esamos vergijos.

Bet, pasirodo, tomis pat dienomis Washingtono "lankėsi" dar kokia tai lietuvių "delegacija", apie kurios "tikslus" kai kuriuose amerikonių laikraščiuose rašyta sekamai:

"Į Washingtoną yra atvykę lietuvių delegacija paklausti, kam mes (Amerika — Red.) dar vis pripažįstame Lietuvą, Latviją ir Estiją, kaip nepriklausomas valstybes, vis dar ignoruodami tikrąjį faktą, kad jas prarijo Rusija prieš keturis metus. Bus įdomu pamatyti, kokią atsakymą jie gaus iš mūsų valstybės departamento".

Ši "delegacija", aišku, nieko bendro neturi su aukščiau minimąja lietuvių misija — tai bene bus kokio nors nepribrendusio žmogaus (greičiausiai iš komunistų liogierio) patriotingiems lietuviams iškirstas "šposas", lyg norint svetui apdumti akis, buk lietuviai, vietoje prašyti Lietuvai nepriklausomybės, kreipiasi į valstybės departamentą sužinojimui, kodėl Amerika Lietuvą vis dar pripažįsta nepriklausoma valstybe.

Nepaisant, kas tą "šposą iškirto", vis tik tai labai negražus ir purvinas pasielgimas, kurį galėjo atlikti tik išsigimęs lietuvis ar lietuviai, ar šiaip koks "laikraštinnikas", už pinigų tarnaujantis Lietuvos praučiam.

Šio įvykio lietuviai neįvaldė užmiršti, o jei paaiškės, kad tai atliko Stalino bernai lietuvių komunistų lyderiai — juos už tai reikėtų amžinai pasmerkėti.

Apžvalga

Prof. Mykolas Roemer

AMERIKA rašo:

"Gauta žinių, kad Lietuvoje numirė prof. Mykolas Roemer, buvęs ilgametis Lietuvos universiteto rektorius, Vyriausiojo Tribunolo teisėjas, daugelio knygų autorius. Buvo jis 65 metų amžiaus.

"Velionis niekad nelaikė savęs lietuviu. Jis buvo Lietuvos lenkas, ištikimas Lietuvai. Jaunystėje buvo artimas Pilsudskio draugas. Vėliau jų draugystė nutruko.

"Dėstydamas teisę, jis buvo aiškus jėgos šalininkas. Jo moksle jėga buvo svarbus teisės šaltinis ir teisės kurimo veiksnys. Tokia jo pažiūra leido jam lengvai išaiškinti neteisėtum kelių paskelbtos konstitucijos galia ir net teisėtumą.

"Bet buvo jis tikrai įdomi, aukšto kultūros asmenybė. Šiandien bolševikai mėgina jį pasisavinti ir padangėna kelti kaip savo žmogų. Bet dar lukteliame. Istorija bus teisingesnė sprendėja".

Del Grew Pareiškimo

DRAUGAS rašo:

"Latvijos Pasiuntinybės leidžiamas biuletenis, padavęs pasekretoriaus p. Grew pareiškimą, padarytą kovo pradžioje, kad Suvenijos Valstijos tebeprapažįsta Baltijos valstybių nepriklausomybę, padarė tokią pastabą:

"Tai yra tikrai gera žinia visiems Baltijos kilmės amerikiečiams ir Baltijos kilmės amerikiečių kariams, kurie kariauja demokratiją armijų eilėse".

"Biuletenį pažymima, kad p. Grew pareiškimas pilniausiai sutinka su Suvenijos Valstijų vyriausybės deklaracija, kuri buvo paskelbta 1940 m. liepos 23 d. Toje deklaracijoje buvo pasmerkti Sovietų Rusijos agresiniai žygiai į Baltijos valstybes".

Jau Pervėlu

NAUJENOS rašo:

"Sąjungininkų karo vadovybė patyrė, kad Hitleris pašalino vyriausiąjį vokiečių karo vadą vakarų fronte, feldmaršalą Von Rundstedtą, ir jo vieton paskyrė feldmaršalą Kesserlingą. Albert Kesserling, sako, esąs oro karo specialistas. Jisai pats moka gerai skraidyti, yra drąsus ir dalyvavo daugelyje kautynių įvairiuose frontuose. Žemės mūšiuose jis parodė savo gabumus, gindamas vokiečių pozicijas Italijoje.

"Galimas daiktas, kad maršalas Von Rundstedt pats rezignavo, matydamas, kad karas yra pralaimėtas. Vokietijos padėtis šiandien yra daug blogesnė, negu kad buvo rūdėjus 1918 metais, kai gen. Ludendorff pareikalavo, kad valdžia prašytų taikos. Vokietijos valdžia tuomet atmetė jo reikalavimą ir jį patį atstatė. Ludendorffas buvo pašalintas spalio 26 d. Tačiau lapkričio 11 d. buvo pasirašytos karo paliaubos.

"Panašiai gali atsitikti ir po Rundstedt'o pašalinimo, nors ir ne taip greitai. Naujas vadas vakarų fronte Vokietijos neišgelbės. Kesserlingas yra žiaurus žmogus ir akiai atsidavęs Hitleriui. Jis gali tikti prailginti vokiečių mirties kančias, bet pakeisti karo likimą jau pervėlu".

Priklausys Nuo Vieningumo

DIRVOJE Kugis Mugis rašo:

"Londono lenkų vyriausybė neprimama i Aukso Vartų tautų konferenciją San Francisco mieste. Neprimami ir Lublino komunistų-janti Maskvos batlaiziai. Tokiu būdu, tauta del kurios laisvės karas pradėtas neturės laisvų tautų konferencijoje atstovo nei balso. "Oficialiai neturės nei Lietuva, ir del to paties kaltininko — Maskvos. Bet neoficialiai lietuvių balsas gali būti tiek skardus kaip Gedimino susapnuoto geležinio vilko. Tai priklausys nuo Amerikos lietuvių politinio susipratimo ir vieningo darbo".

Nacių Žiaurumas

AMERIKA rašo:

"Šios savaitės vidury korespondentai iš Maskvos pranešė, kad Karaliaučiuje naciai buvo įrengę vergų prekyvietę. Naciai pardavė dvarininkams vergų darbus atgabendus rusus, lenkus, baltgudžius ir kitus. Už kiekvieną vergą dvarininkai mokėjo po kelias markes.

"Mes šiam pranešimui pilnai tikime. Iš nacių, kurie žiauriausiai išžudė milijonus žmonių, visko galima tikėtis. Nacizmas nepripažįsta žmogui asmens teisių, tad jo pasekėjams žmogaus gyvybė nieko nereiškia. Bet kaip gi su tais, kurie dabar rytuose skelbia nacių niekystę?

"Maskvos agentai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos išgabeno į Rusijos gelmes tukstančius žmonių. Atskyrė vyrus nuo žmonių, vaikus nuo tėvų. Pristatė juos didžiausiam vergų darbu ir neleidžia niekam jiems pagelbėti.

"Kada bus sakoma pilnutinė tiesa?"

SLA Reikalai ir Veikla

Iš SLA Šesto Apskričio Suvažiavimo

Kovo 25 d. popiet į Marquette Park koloniją SLA 6 apskričio sekretorius kvietė kuopų atstovus. Ir kai tik važiavimo laiku pradėjo lietus pilti, ir taip pylė iki antros popiet. Tas šiltas pavasario lietus nemažai baukštuolių sulaukė. Nekurie atvyko suvėluotai, prisilaikydami patarles "geriau vėlai, negu nepasirodyti". Kaip ten nebūt, visi susirinko daugiau, negu keturios dešimtys žmonių. Pirmininkas, dr. Montvidas, pareiškė, kad tokiame ore tai labai geras skaičius.

Atsilankę nesigailėjo, nes išgirdo nemažai naudingų pranešimų. Mes čia turim tris P. Tarybos narius ir kitų aukštųjų titulų narių. Pirmiausia padarė pranešimą išdo glob. p. E. Mikuziūtė. Jos aiški, graži kalba vaizdžiai nupiešė SLA veiklą. Labai svarbu investuoti pinigų, kad jie būtų saugūs ir nestų gerą nuosimtį. Kam reikia paskolos ant gero namo, kreipkitė į SLA — geros, lengvos išlygos. Pats išdėdininkas, adv. K. P. Gugis, senas patyręs diplomatas. Trum pai kalbėjo, sako, geriau duokite klausimus, atsakysiu ir

žinosime apie ką kalbame. Klausimų buvo apie naują planą, konversiją, nes visiems svarbu, kada ateis ir kaip bus vykdomas. Pabaigoje šio mecto sulauksime. Vykdydime, tvarkysime patys, nesamandant pašalinių. Tai sveikas patvarumas Pildomosios Tarybos. Bet bus daug keblumų. Gerai pamenam karo fondo 15c. mokesčius: ištitos kuopos atsisakė mokėti. Ar ne kuopos patios valdybos nuopelnai?

Su konversija irgi tas pats bus, bet tas reikalas yra svarbesnis, opešni. Pats išdėdininkas priminė 1910 metų tragediją, nes buvo įvesta nauja reforma. Ar ir dabar tas pats bus? Yra kurstytojų. Ir dar kaip išsižioję laukia, kad tik būtų kokia suirutė. Turim minty Maskvos tavorščius. Aš sakau, nieko blogo nebus. Mūsų žmonės jau subrendę. Žino, kas yra apdrauda, o prie to visos apdraudos bendrovės ir tautinės grupės reformuojasi. Kas buvo prieš 20-30 metų, to šiandien būti negali, aplinkybės reformuotis priverčia. Toliau padaryta keletas nutarimų naudai kuopų ir tėvui Susivienijimui.

LIETUVIAI KARININKAI

Surinko IZABELĖ BALTRAMAITIENĖ

(Tęsa)

Lt. Adolph Jakštys, U. S. A., iš Elizabeth, N. J.
Lt. Joseph J. Janis, U. S. N., iš New Britain, Conn., dantų gydytojas.

Capt. Pranas Jankauskas, U. S. A., iš Philadelphia, Pa.

Lt. Daniel Jankeliunas, U. S. N., iš New Milford, N. J.

Lt. Jonas Jankus-Jankauskas, U. S. N., iš So. Boston, Mass., lakunas.

Lt. Al. Janulis, A. A. F., iš Chicago, Ill., 1944 m. buvo Texas valstijoje.

Lt. Ronaldas Janušonis, A. A. F., iš So. Boston, Mass., 1944 m. buvo lėktuvo nelaimėje Ohio valstijoje.

Lt. Col. Alexander Javois (Jovaišas), U. S. A., iš Chicago, Ill., gydytojas, 1944 m. pradžioje buvo Camp Joseph J. Robinson.

Lt. Kazimieras K. Jenkus, U. S. A., iš So. Boston, Mass., kapelionas.

Capt. Edmund W. Jenušaitis, U. S. A., iš Waterbury, Conn., 1943 m. buvo Commander Fort Benning, Ga.

Lt. Jerome C. Jočis, U. S. A., iš Indiana Harbor, Ind., 1944 m. sužeistas karo fronte.

Lt. Veronica Juodžiukynas, WAC, iš Corridon, Mo.

Ensign Elizabeth Jurgaitis, Navy Nurse Corps, iš Philadelphia, Pa.

Lt. Kazimieras Jurgaitis, U. S. N., iš Racine, Wis., 1944 m. buvo sužeistas karo veiksmuose Pacifike.

Lt. Pranas Jurgaitis, U. S. A., iš Philadelphia, Pa., po dviejų metų karo frontuose 1944 m. grįžo į S. A. V.

Lt. Julia M. Jurgel, Army Nurse Corps, iš So. Grove, Mass., 1943 m. buvo šiaurės Afrikoje.

Lt. Justin, U. S. A., iš Mt. Carmel, Pa., gydytojas.

Lt. Alex T. Kačiūsis, A. A. F., iš Chicago, Ill., B-17 bombonešio co-pilot, 1944 m. buvo Anglijoje.

Capt. J. W. Kadzewick, U. S. A., iš Chicago, Ill., gydytojas.

Lt. Albin Kairiukštis, U. S. A., iš Newark, N. J., 1944 m. buvo Francijoje.

Lt. Alfonse Kairiukštis, U. S. A., iš Newark, N. J.

Lt. A. Kairys, U. S. N., iš Brooklyn, N. Y., dantų gydytojas.

Lt. Kakštys, U. S. A., iš Elizabeth, N. J.

Lt. Walter W. Kales (Kalašinskas), A. A. F., iš Birmingham, N. Y., lakunas.

Lt. Frank Joseph Kalinauskis, U. S. M. C., iš Chicago, Ill., 1944 m. buvo lėktuvo nelaimėje prie Jacksonville, Fla.

Lt. Andrew Kalls, U. S. N., iš Detroit, Mich., inžinierius.

Lt. John F. Kapčius, A. A. F., iš Cambridge, Mass., pasižymėjo oro kovose Kinijoje ir šiaurės Atlanto srityje, gavo Air Medal ir kitus atsižymėjimo ženklus.

Lt. Alex Karan (Karanauskas), A. A. F., iš Chicago, Ill., 1944 m. lankė aukštesnįus aviacijos kursų Floridoje.

Lt. Anne A. Kašėta, Navy Nurse Corps, iš Elizabeth, N. J., slaugė, po 18 mėnesių Pietų Pacifike paskirta prie U. S. Naval Hospital, Brooklyn, N. Y.

Lt. Matthew Kass, U. S. A., iš Chicago, Ill., optometristas.

Lt. Vincent Stanley Kaszeita, A. A. F., iš East Haven, Conn., lakunas.

Major Joseph A. Katalinas, U. S. A., iš Shenandoah, Pa., žymus sportininkas, 1943 m. buvo Camp Craft, S. C., atletikos direktorius.

Lt. Stasys Kauldis, U. S. A., iš Kearny, N. J., inžinierius, 1942 m. buvo lėktuvo nelaimėje Vakarų Europoje atliekant svarbius bandymus.

Lt. Richard Kėkštas, A. A. F., iš Chicago, Ill., už pasižymėjimus Amerikoje ir Afrikoje-Europos tarnyboje, apdovanotas Air Medal su Four Oak Leaf Clusters, 1944 m. buvo bombarduojant Romą, kai jo lėktuvas nukrito Tyrėnien jūron.

Lt. Albert Kernagis, A. A. F., iš Philadelphia, Pa., radio operatorius.

Lt. Kirstukas, U. S. A., iš Chicago, Ill., gydytojas.

Lt. Leonard Kikunas, A. A. F., iš Chicago, Ill., borbanešio navigatorius, dalyvavo suvirš 50 misijose prieš priešo įrengimus Rumunijoje, Grekijoje ir Francijoje.

(Daugiau bus)

ALT sekretorius, dr. P. Gri-gaitis, pateikė svarbių politiš-
kų pranešimų apie Lietuvą.
Tame reikale priimta rezoliu-
cija. Apsvarstyta reikalas šau-
kiamos konferencijos Chicago-
je gegužio mėnesy. Apskričio
iždas, nors neturtingas, vie-
nok paskirta \$10 ir išrinkti 3
atstovai. Neturėtų likti nė
viena kuopa, draugija, klubas
neprisuntę savo atstovų ir
turėtų paskirti aukų pagal iš-
galę. Dabar kai tik laikas, iš-
naudokime progą, kad nereik-
kėtų gailėtis. Turėkime rezerva-
vą fonde. ALT ir Informacijų
Centras žinos, kad mes stovi-
m su jais, o jie su mumis,
ir einam, dirbam išlaisvinimui
Lietuvos. — D. (N-os)

Worcester, Mass.

SLA 57 Kuopos Veikla

Atsipašau SLA 57 kp. narių, kad taip ilgai nieko neparašiau apie šios kuopos veiklą. Dabar parašau. Mūsų kuopos valdyba šiemis metams susideda veik iš tų pačių, tik užrašų sekr. nauja:

Pirm. K. P. Šimkonis,
Vice pirm. A. Kundrota,
Užrašų sekr. B. Ambrazevičiūtė (nauja).

Fin. sekr. O. Morey,
Izdin. A. Karpavičius,
Iždo glob. A. Ambrazevičius
ir J. Pumeris,

Organiz. ir koresp. P. J. Račila,
Maršalka J. Ambrazevičius,
Dr.-kvot. K. Mikalskis.

Linksma prisiminti, kad mūsų kuopos susirinkimai linksmai ir trumpi. Ligonų lankytojų raportai aiškūs ir trumpi. Užrašų ir finansų raportai tokie pat. Barniams ir gėnams dabar mūsų kuopoje nėra vietos. Niekas apie tai nē neužsimena ir to nepasigenda. Visai netaip, kaip pirmiau budavo.

Kitos SLA kuopos nusiskundžia negalinčios gauti sekretorių, bet mūsų kuopa šiame reikale laiminga: turi dvi čia gimusias sekretores, kurios yra baigę aukštus mokslus, o viena jų, Onytė Morey, net yra dirbusi SLA Centre ir dabar dirba tulame ofise. Užrašų sekr., Bronė Ambrazevičiūtė, taipgi gabi ir lavinta mergaitė.

Kovo 5 d. susirinkime parinkta aukų Raudonajam Kryžiui, Stambesnėmis ir mažesnėmis aukomis sudėta \$15.50. Visiems aukotojams tariau širdingą ačiū. P. J. Račila.

Thompsonville, Conn.

SLA 113 Kuopos Veikla

SLA 113 kuopa padėjo rinkti drapanas Lietuvos nukentėjusiems žmonėms. Surinkta nemaža vyriškų, moteriškų ir jaunamiečių drapanų. Taipgi červeryk. Ačiū visiems lietuviams, kurie atgabenė daug drapanų. Dėkui mūsų draugams J. Grigonui ir A. Brazinskiui, kurie daug pasidarė. Ačiū taipgi ir moterims, kurios pasidarė drapanas sutvarkyti ir siųti: A. Juzienė, A. Zvirblinė, M. Cepulienė, M. Brazinskiene, J. Dauniene.

Mes visi veikdami atlikome labai gerą darbą ir drapanas jau pasiuntėme į nurodytą vietą Brooklyn, N. Y.

Drapanų rinkimo komitetą sudarė: J. Zvirblis, J. Juzėnas, J. Cepulis ir S. Grigaliūnas. J. Zvirblis.

DAUGELIS SLA kuopų jau paaukojo Amerikos Raudonajam Kryžiui. Jei jūsų kuopa dar neaukojo — nutarkite paaukoti. Aukokite ir jūs patys.

SLA Prezidentas Lankėsi Chicagoje

Kovo 18 d. Chicagoje lankėsi SLA prez. V. F. Laukaitis. Tos dienos ryte stotį jį pasitiko buresis vietos lietuvių, kurie nulydėjo jį į Palmer House. Iš ten jis nuvažiavo į Margučio radio stotį, iš kurios pasakė trumpą kalbą. Paskiau jį vaišino dr. S. Biežis, pas kurį išbuvo iki pat vykimo į Sandaros bankietą.

Sandaros bankietė jis pasakė jdomią ir patriotinę kalbą, kuri visiems labai patiko. Pabuvęs svečių tarpe iki vėlumo, jis grįžo į viešbutį, dr. S. Biežio ir žmonos lydimas. Sekančią dieną Amerikos Lietuvių Tarybos pildomojo komiteto nariai papietavo su p. Laukaitiu ir pasitarė svarbesniais klausimais. Vėliau buvo padarytas vizitas į kai kurias lietuviškas įstaigas Chicagoje. Vakare,

Sandaros svetainėje greitomis buvo susauktas SLA veikėjų susirinkimas, kuriame dalyvavo įvairių kuopų atstovai. Dalyvavo taip pat ir kiti du Pildomosios Tarybos nariai: išdininkas adv. K. P. Gugis ir dr. S. Biežis.

Pirmininkaujant p. A. Zatorui, buvo išdiskutuota visa eilė problemų, ypatingai konversijos. Paskiau p. Marta Kuper ir Helen Vistart paruošė užkandžių, o p. P. Kuper prižiūrėjo gėrimus. Vakaras praėjo labai smagioje nuotaikoje.

Reikia pasakyti, kad p. V. F. Laukaitis paliko Chicagoje labai gražių įspūdžių. Dage, kurie nebuvo jo matę ar sutikę pirmiau, džiaugiasi, kad Susivienijimas turi tokį gabų, malonų ir visuomenišką prezidentą. — Krivaitis. (S)

SLA Devinto Apskričio Suvažiavimas

Springfield, Ill. — Šiuo pranešu Springfieldo ir apilinkės SLA kuopoms, kad SLA devinto apskričio suvažiavimas įvyks gegužio 20 d., po numeriu 213 So. 4-th St., Springfield, Ill. Prašau SLA kuopas, gyvuojančias šioje apilinkėje, išrinkti delegatus ir įteikti jiems mandatus prištįsti į čia minimą SLA devinto apskričio suvažiavimą, kuris prasidės 12:30 val. popiet.

Priklausyti prie SLA ap-

skričių yra naudinga kiekvienai kuopai, nes veikdami apskričiuose galime kur kas daugiau nuveikti kaip mūsų organizacijai, savo kuopoms, taip ir visiems lietuviams. Reikia tikėtis, kad po karo atvažiuos daugiau lietuvių į Ameriką ir todėl turėtume būti prisirengę juos priimti SLA pastogėje.

Ch. Joseph,
SLA 9 apskr. sekr.,
2140 So. 14-th St.,
Springfield, Ill.

Pittsburgh, Pa.

SLA 195 Kp. Buvusio
Fin. Sekr. Padėka

SLA 195 kp. finansų sekr. pareigas ėjau nuo pat šios kuopos susiorganizavimo — per virš 18 metų. Vis norėjau atsistaisyti, bet neturėjome tinkamo kandidato. Bet dabar gera kandidatė atsirado, būtent p-lė Luella Saboniūtė, labai gera lietuvaite, kuri yra SLA 3 apskričio sekretorė ir kuri dabar užėmė SLA 195 kp. fin. sekr. pareigas.

Per visus tuos 18 metų aš dirbau su pasišventimu kaip

SLA 195 kuopai, taip ir visai mūsų organizacijai. Tas pareigas atlikau sulig geriausio įsitikinimo, stengdamasis visiems nariams patarnauti kur tik reikėjo. Tarpe manęs ir narių per visą tą laiką neįvyko jokių nesusipratimų.

Metiniame kuopos susirinkime atsiskaičius iš tų pareigų, visi nariai man už darbavimąsi gražiai padėkojo, o kovo mėnesio susirinkime įteikė gražią dovanėlę — rašomąją plunksną. Plunksną man įteikė Mr. ir Mrs. Maslonaičiai, o jaunuolis Maslonaitis pasakė gražią kalbą. Už padėką ir dovaną aš visiems SLA 195 kp. nariams širdingai dėkoju,

o naujajai sekretorei p-lėi L. Saboniutei linkiu kogeriausio pasisekimo darbuotis šiai kuopai netik 18, bet ir kur kas daugiau metų.

R. Poplauskis,
Buvęs SLA 195 kp. fin. sekr.

Grand Rapids, Mich.

Numeris Žymus Darbuotojas
Pranas J. Greičaitis

A. a. Pranas J. Greičaitis numeris kovo 12 d., Butterworth ligoninėje. Velionis buvo 61 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ročų kaime, Bublėlių valsčiuje, Šakių apskrityje. Palaidotas kovo 16 d., iš Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčios, kurioje buvo atlaikytos gėdulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų, kun. B. Marčiulionis pasakė jausmingą tam momentui pritaikintą pamokslą. Po to, palydėtas į lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos kapines.

Velionis Pranas J. Greičaitis buvo pavienis. Paliko tris brolius: Damijoną, pas kurį per daug metų gyveno, Antaną, gyv. Worcester, Mass. ir Joną Lietuvoje. Pranas prigulėjo prie SLA ir daug jame darbavosi. Buvo SLA 42 kuopos korespondentas nuo pat jos įsikurimo ir per paskutinius 7 metus buvo jos pavyzdingas išdininkas. Pranas buvo karo pabaigos ir nuosirdžiai rėmė Suvienytų Valstijų pastangas, kad juogreičiausiai karą laimėjus — pirkto už keletą tukstančių dolerių Karo Bonų ir šiaip aukomis prisidėjo. Jo didžiausias troškimas buvo, kad po šio karo Lietuva atgautų laisvę ir nepriklausomybę, ir rengėsi ją atkankyti, bet mirtis pastojė kelią.

Lai buna tau Praneli lengva šios šalies žemelė, o velionio broliams bei tolimesniems giminėms reiškiu giliausią užuojautą. P. Medlin.

New Kensington, Pa.



A. J. Karaliūnienė,
SLA 192 Kuopos Narė

A. a. Jieva Karaliūnienė numeris kovo 1 d. Velionė gimė Lietuvoje, Beviršių kaime, Lazdijų parapijoje, Suvalkų rėd., po nevedusios pavarde Griškonitė.

SLA 192 kp. išbuvo 16 metų ir 3 mėnesius. Numeris budama 62 metų. Tai buvo darbšti narė: išdė globėja ir organizatore išbuvo apie 3 metus.

Daug naujų narių surado. Sniegas ar lietus ar šalčiai jai kelio nepastoję. Apie 3 metus nesijautė gerai. Kada paskutinė valanda artinosi, vėžant pas gydytoją į N. K. ligoninę, ant kelio turėjo numirti.

Dideliame nuliudime paliko savo vyrą, Petrą Karaliūną ir gražiai išauklėtus vaikus: 3 dukreles — Petronę, Pauliną ir Onytę, ir 3 sūnus gražiai išauklėtus ir išmokytus: 1-as lieutenantas Alfonsas, Technical Sergeant Petras ir Sergeant W. Vincas.

Velionė buvo pašarvota savo namuose. Atrodė labai jaunutė, Gėlių buvo tiek, kad negalima buvo ir suskaičiuoti.

Vaikai visi ir vaikų draugai gėlių prisuntė. 1-mo lieutenanto Alfonso, kuris buvo Oklahomoje, tai 21 indijonai, su savo parašais, atsuntė labai puikų ir didelį gėlių vainiką ir giliausią užuojautą nuliudimo valandoje.

Taipgi nuo savo vyro, dukrėlių su žentais ir nuo sūnų gražiausių gėlių vainikų turėjo. SLA 192 kp. puikią ragelę gėlių prisuntė.

Mums, SLA 192 kp. nariams ir narėms, labai gaila buvo skirtis su tavim, brangi sese,

Jieva Karaliūnienė. SLA 192 kp. nariai siunčiame iš gilmės širdies šioje nuliudimo valandoje užuojautą del velionės vyro Petro Karaliūno, del sūnelių, dukrėlių, žentų ir amukūčių.

Palaidota kovo 5 d. su bažnytinėmis apeigomis Šv. Juozapo bažnyčioje, o palaidota Union kapinėse, New Kensington, Pa.

Lai buna tau, brangi sese, Jievyte, lengva Dėdės Samo šaltoje žemelėje ilsėtis.

I. Ivoškienė.

Worcester, Mass.

A. a. Antanas Janušonis,
SLA 318 Kuopos Narys

Kovo 15 d., bedirbdamas, a. a. Janušonis nupulė nuo palaipį ir mirtinai užsimušė. Velionis paėjo iš Agorinių kaimo, Švetežio parap., Suvalkų rėdybos. Į Ameriką atvyko 1913 m. Pirmiausiai apsigyveno Pa. valstijoje. Vėliau atvyko į Worcester, Mass., kur išgyveno apie 30 metų. Po Pasaulinio Karo buvo applančęs nepriklausomą Lietuvą. Buvo nevedęs. Iš gyvųjų tarpo pasitraukė, turėdamas 52 metus amžiaus.

A. a. A. Janušonis dirbo lietuvių tautinį-kultūrinį darbą. Daugiausia darbavosi prie Aušrelės choro, ilgis metus išbuvo jo pirmininku. Buvo geras vaidintojas juokingose rolėse, ypač žydo. Vaidindamas, publiką prijuokindavo iki valiai.

Velionis Janušonis buvo linksmo budo ir su visais gražiai sugyveno. Priklausė prie SLA 318 kp. ir Liet. Piliiečių Klubui. Per kelis paskutinius metus buvo minimos kuopos vice pirmininku ir Tėvynės korespondentu. Dirbo ir įvairiose kp. komisijose. Dalyvavo keliuose SLA seimuose. Lietuvai Remti Draugijoje buvo vice pirm., o jos vietinimė skyrė jį — pirmininku. Taipgi priklausė prie ALT 16 kp. ir prie Lietuvių Karo Bonų Komiteto.

Worcesterio lietuvių kolonija neteko tautinio darbininko, kuriam visumet prie širdies buvo kaip vietiniai, taip ir bendri Lietuvos ir lietuvių reiš-

Apsivedė SLA Narys Jureivis



KAZYS KAVALIAUSKAS IR JO ŽMONA JEAN

CALUMET CITY, ILL. — Kovo 3 d. šia Elenos Kavaliauskienės sveikatos būklė gerėjo, narys Jureivis Kazys Kavaliauskas su p-lė Jean Laponait. Šilubą emė civil. Vestuvės dalyvavo apie 200 svečių ir visi buvo patenkinti. Musų Kazys Sur. Valstijų laivyno tarnauja jau 15 metų ir yra apkeilavęs visą pasaulį. Paskutiniu laiku dalyvavo Filipinų mušiose. Jo du broliai Pranas ir Andrius taipgi tarnauja laivyne. Trečias brolis Jonas tarnauja armijoje. Kazys yra ilgametis SLA 273 kp. narys ir padidėjo netrukus prirašyti savo jauną padinę. Jis moka gražiai lietuviškai kalbėti ir skaityti. Jo pamotė Elena yra taipgi SLA 273 kp. narė. Tėvas miręs jau trys metai. Po vestuvių netrukus Kazys vėl sugrįžo į savo pareigas. Linkiu jam ir jo jaunajai Jean kogeriausio pasisekimo jų vedybiniam gyvenime. — J. MAKSVITIS.

kalai. Už jo atliktus tautinius ir kultūrinius darbus, vietiniai veikėjai ir draugijos jį iškilmingai palaidojo Hope kapinėse kovo 19 d. Į kapines lydėjo daug žmonių, važiavusių 25 mašinose. Prie a. a. Antanapo kapo gaudžią kalbą pasakė p. J. Rautkys. Grabnešiais buvo SLA 318 kp. nariai: J. Dvareckas, A. Kriaučialis, J. Rautkys, K. Ziurlis, V. Mitrikas, J. Rupka, ir dvylika garbės grabnešių — šeši nuo Piliiečių Klubui ir šeši nuo Aušrelės choro.

Velionis Antanas labai mylėjo gėles, tai prie jo grabo, ištiesų, ir buvo daugybė gražių gėlių vainikų, kuriuos siuntė jo draugai, vietiniai veikėjai ir organizacijos, prie kurių jis priklausė ir veikė — grabas skendo gėlėse.

Dideliame nuliudime paliko savo broį, gyvenantį Ashley, Pa., ir broliuką, gyvenantį Bridgeport, Conn. Tėvai Lietuvoje jau mirę.

Labai gaila gero ir patriotingo veikėjo — Lietuvos patrioto.

Lai buna jam lengva ilsėtis šios šalies šaltoje žemelėje. A. Kriaučialis.

Raudonasis Kryžius

Raudonasis Kryžius labdarinę ranką ištiesia visur, kur tik reikia pagalbos. Ši labdaros organizacija yra pagalbėjus ir lietuviams. Nemaža pagalbėjo Lietuvos žmonėms po praeitojo karo.

Kas aukoja Raudonajam Kryžiui — aukoja geram tikslui, Raudono Kryžiaus vaju jau eina prie pabaigos, bet dar nepervėlu jam paaukoti. Bile auka gera, bet juodaugiau — tuogeriau.

Aukodami Raudonajam Kryžiui, tiesioginiai aukojate savo sumas ar giminėms, esantiems karo tarnyboje.

Suteikta auka Raudonajam Kryžiui visuomet atsimoka keiliopai: jei ne jums patiems, tai gal jūsų artimiesiems ši labdaros organizacija kada nors atsilieps su kaupu.

Amerikos Raudonasis Kryžius išsiuntė 2,632,826 knygas ir žurnalus nuo liepos 1 d., 1943 m., ligoninių laivams ir užsieny.

Sveikatos Skyrius

Ši skyrių, pašvęsta SLA narių sveikatos reikšmės, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujantis SLA Sveikatos Komiteto nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos šio-

Glaudi Kooperacija Su Gydytojais

Rašo DR. S. BIEŽIS

ŠIAIS karo laikais civiliams gyventojams kama daug ko trūksta. Mes privalome taupyti drabužį, maistą, transportaciją ir daugybę kitokių reikmenų, o dirbti tai kodžiausiai, nes mūsų visų aukščiausias siekinys — karą laimėti kogeričiausiai. Todėl visos mūsų pastangos turi būti nukreiptos ton linkmėn, liuosnoriai atsisakant kad ir nuo daug būtinų dalykų.

Šis karas pareikalavo iš mūsų didelių pasiaukojimų: vieni dieną ir naktį dirbame karo reikmenis, kiti kovos laukuose deda didžiules pastangas, net ir savo gyvybę paguldo, už savo šalies gerovę. Del to, suprantamas daiktas, pasireiškia visokių trūkumų. Tarpe jų trūksta ir gydytojų, kurių dešimtys tukstančių išvyko kareivių sveikata prižiūrėti bei juos gydyti, kad kodžiausiai gyvybių išgelbėti.

Gydytojų stoką aiškiai pastebi pati profesija, kuri deda visas pastangas, kad kuo efektingiausiai ir sklandžiausiai visuomenę aptarnauti. Patys žmonės tai irgi labai aiškiai atjaučia. Žodžiu sakant, su mažesnėmis pajėgomis prisiėina atlikti daugiau darbo. Tai galima gana pasekmingai, be skriaudos niekam, atlikti sklandžiai kooperuojant iš abiejų pusių.

Pirm karo, gydytojų stokos nebuvo.

Kai kur, ypač didesniuose miestuose, jų rasta net gerosios perteklius. Bendrai skaitliuojant, pirm karo atseidavo apie 600 gyventojų vienam gydytojui, gi karo tarnyba reikalauja vieno gydytojo ant kiekvieno 150 kareivių. Štai delko šiais laikais mes jaučiame taip didelį trūkumą gydytojų. Šios padėties iki karo pabaigos niekas negali pagerinti. Visa, kas lieka daryti, tai kaip galima geriausiai prisitaikinti prie šių aplinkybių su mažesniais nuostoliais savo sveikatai ir gyvybei. Juodaugiau pastangų dėsimė užlaikymui sveikatos geriausiam stovy, tuo rečiau sirgime ir mažiau gydytojų patarnavimo reikės. Iš to bus abipusė nauda ir tiesioginiai prisidėsime prie karo pastangų.

Dauguma gydytojų, del sumažėjimo jų skaičiaus, šiais laikais dirba daugiau, negu jų jėgos gali išnešti. Dažnai prisiėina jiems dirbti nemiegojus arba tik su visai trumpu poilsiu ir net nedavalius del laiko stokos. Tulą laiką jie gali ir panaša tuos visus sunkumus, bet ilgai niek išvargsta, kad buna priversti pasitraukti iš savo profesijos ilgokam laikui, kad vėl sutvirtinus savo jėgas. Panaši padėtis dar daugiau sumažina medikalų patarnavimą, kuris ir taip jau anaiptol nėra pakankamas. Reikia žinoti, kad gydytojas yra toks pat žmogus, kaip ir bile kas kitas. Jo jėgos, jo sveikata nieku nesiskiria nuo bile kito, nežiurint kokį dirbantį darbą, žmogų. Del geriausių visapusiškų pasekmių sergantieji privalėtų atsižvelgti į savo gydytojo sunkią padėtį bei su juo pilniausiai kooperuoti savo gerovei.

Dabar pažvelgkime, kaip tokia kooperacija galima būtų įvykinti praktiškame gyvenime šios steigmenos laikotary. Pirmiausiai, iki ligonis dar pakankamai stip-

rus atvažiuoti į savo gydytojo ofisą, kad jam laiko sutaupius važiuoti pas tą ligonį. Antra, kada gydytoji butinai reikia pas ligonį atsilankyti, tai tokis ligonis butinai privalo gydytojui duoti pakankamai laiko, kad gydytojas galėtų ir daugiau ligonių atkankyti toje apilinkėje ir tokiu būdu sutauptų savo brangų laiką, kuriuo pasinaudodamas, galėtų suteikti kitiems savo profesionalę pagalbą. Kitais žodžiais sakant, gydytojas turėtų būti šaukiamas gerokai išanksto. Savaimi suprantama, kur susirgimas buna staigus ir rimtas, tai atidėliojimas gali reikšti ligoniui skaudžias pasekmes ir pačiam gydytojui keleropai daugiau darbo.

Mūsų valdžia prašo mūsų visų visur taupyti, visos medikalės organizacijos nuosirdžiai kviečia kooperuoti, t. y. talkininkauti su savo gydytojais mūsų visų gerovei. Nuo savęs aš prašau nuosirdžios paramos buti tikrais savo gydytojų draugais visokiems atsitikimais, nes tik taip vadovaujanties galėsime gauti geriausias pasekmes prie šių aplinkybių. Čia noriu pabrėšti, kad kiekvienas sąžiningas gydytojas įveda savo visą sielą ir geriausią žinojimą išgydymui ligonio. Tik pilnas susipratimas, pilna kooperacija, ypač šiais karo laikais, gali užtikrinti geriausias pasekmes ligoniui, kas galėtų ir gali gerokai prisidėti prie skubėsno karo laimėjimo.

Maistas Ligų Gimdytojas Ir Jų Gydytojas

Rašo DR. A. J. GUSSEN, Cicero, Ill.

INDIJOJE, Madras provincijoje, 10% gyventojų turi pilvo ir žarnų ulcersus (skaudulius). Gaila tų žmonių, bet yra daug gailiau jų kaimynų, nes Travancore provincijos gyventojai yra daug žiauriau tos ligos paliesti — jų 25% kenčia nuo

ulcerių žarnose.

Sir Robert McCarrison yra vienas iš pionierių, kuris pašventė daug laiko ir įdėjų sunkaus darbo išrišimui šio klausimo. Jis padarė daugybę įvairių eksperimentinių tyrinėjimų ne tik su žiurkėmis, bet ir su beždžionėmis. Vieną žiurkių grupę maitino suaugę provincijos žmonių vartojamos dietos, o antrą grupę sulig Travancore provincijos žmonių dietos, gi trečią maitino su balansuotu maistu.

25% žiurkių, maitinamų sulig Travancore žmonių dietos, gavo ulcerius žarnose, o maitinamų sulig Madras žmonių dietą žiurkių tik 10% susirgo žarnų uleriu. Tai, gi, pasirodo, kad žarnų ir pilvo uleriais suserga toks pat nuošimtis žmonių, kaip ir žiurkių.

Trečioji žiurkių grupė, kuri buvo maitinama balansuota dieta, nesusirgo nei pilvo, nei žarnų uleriais. Argi reikia geresnių faktų ir įrodymų už šituos? Ne. Tat niekuomet nereikia užmiršti, kad nuo gero ir nesukoneveikto maisto priklauso žmonių sveikata.

Dr. Victor Heiser štai ką sako: "didžiulma žmonių Amerikoje turi užtektinai maisto, net ir per daug turi, stoka jo vien bėdžiausiai žmonių daliai. Bėda tame, kad jie negauna tinkamos rūšies maisto: nesvarbu maisto kiekybė, svarbu jo kokybė".

Mokslininkai maisto klausimą neigia per eiles metų. Apie maistą mažai buvo kalbama ir diskutuojama. Reikia sakyti, kad vien tik nuo maisto, kurį mes vartojame kasdieninėje dietoje, priklauso žmogaus ugio didumas ir mažumas, jo riebumas, liesumas, ligos ir sveikata.

Tas viskas liko pilnai įrodyta faktais ir eksperimentiniais tyrinėjimais. Apie tai žiandien jau nėra jokios abejonės.

Jau minėtoje Indijoje per šimtus metų milijonai žmonių buvo kankinami nesukaitytos daugybės įvairių misteriškų ligų. Toms ligoms užkirsti kelią dr. Robert McCarrison. Atvykęs į Indiją, jis nuspren-

dė daryti daugybę įvairių eksperimentinių tyrinėjimų, kad įrodyti bendrąjį gijų susiėjimą tarp sveikatos, ligų ir maisto. Jis, su pagelba eksperimentinių tyrinėjimų, tą viską įrodė. Už tai britų valdžios buvo gausiai apdovanotas ir paaukštintas į ritierius.

Besidurbojuant medicinos srity, dr. McCarrison kilo klausimas, kodėl šiaurės Indijos gyventojai, Sikh ir Pathan kilmės, yra šešių pėdų aukščio, sveiki ir tvirti, o Madras kilmės žmonės, gyvenantieji pietų Indijoje, yra maži, suskurde ir ligoti.

Zieminių Indijos gyventojų dietą sudarė šie maisto dalyviai: saldus ir rugštus pienas, žalias lapotos daržovės, mažas kiekis mėsos, kviečių duona ir sviestas. Pietų Indijos gyventojų dietą sudarė šie maisto dalyviai: džiovinta žuvis, raudoni pipirai, ryžiai ir vanduo.

Pirmos rūšies maistas yra geras, o antros rūšies maistas yra prastas. Tas maistų skirtumas atkreipė dr. McCarrison dėmesį ir jis nusprendė ne tik pats save, bet ir visą pasaulį įtikinti, kad maistas reguliuoja žmogaus ugi, tvirtumą ir sveikatą.

To visko įrodymui, jis padirbdino 500 dratinių klėkų ir į kožną jų įleido suporavę po dvi žiurkes. Viso pavartojo 1,000 geriausių rūšies šviesplaukių žiurkių (pedigreed albino rats). Gimisius žiurkičius iš mažų dienų jis saugojo nuo ligų, šerdamas specialiai prirengtu maistu. Bet jiems augant, greitai buvo pastebėta tarp jų didelis skirtumas: žiurkičiai, maitinami sulig Sikh ir Pathan žmonių dieta, buvo dideli, turėjo šviesius žibantius plaukus, buvo jausūs ir sveiki, o žiurkičiai, auginami maišytą dieta, kurią vartojo pietinio ir šiaurinio kraštų gyventojai, buvo daug mažesni. Tuo tarpu paskutinę grupę žiurkių, kurie buvo auginami vien tik sulig pietinio Madras krašto žmonių dieta, buvo vieni iš mažiausių ir skurdžiausių. Sunku buvo ir tikėti, kad tokia misterija gali įvykti.

(Daugiau bus)

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Lankėsi Redakcijoje

Kovo 27 d. Tėvynės redakcijoje lankėsi visuomenės veikėjas SLA narys bostonietis brolis J. Kasmauskas su savo ponia. Jiedu grįžo iš Lietuvos Misijos Washingtone ir ta proga New York'e atliko nemažą savo biznio reikalą.

Kovo 29 d. lankėsi plačiai Amerikos lietuviams žinomas veikėjas SLA narys, brolis Juozas J. Bachunas, kuris taipgi grįžo iš Lietuvos Misijos Washingtone. Jis dabar yra apsiėmęs svarbias "geros valios ambasadoriaus" pareigas — sutaukyti Amerikos patriotinių lietuvių grupes bendram veikimui Lietuvos laisvinimo reikale.

Detroit, Mich.

Amer. Raudonojo Kryžiaus Liet. Moterų Vakariene

Kovo 11 dieną Amer. R. K. Liet. Moterų vienetas surengė kasyrų pramogai Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Svečių buvo nemaža. Vieni lošė pinaklį, kiti kaulukus ir bingo.

Lošėjams buvo duodamos įvairios dovanos už geriausią pasižymėjimą.

Vakariene buvo tikrai gera.

Tikimasi, kad liks keletas dolerių Amerikos Raudonajam Kryžiui, nors įžanga buvo maža.

Labai malonų įspūdį daro, kuomet tenka matyti įvairių įsitikinimų publiką kartu dirbant labdarės bei kultūros darbą, trokštant juogreičiau ir garbingai laimėti šį karą ir kad Lietuva greičiau būtų išlaisvinta iš okupantų vergijos. Kiekviena motina trokšta, kad sunėlis greičiau parvyktų namo sveikas, laimingas ir pergalėtojas demokratijos priešų su įvairiais atsižymėjimais. Šiame kare yra daug lietuvių kareivių atsižymėjusių narsumu ir gabumu, kas daro garbę jiems ir visai lietuvių tautai.

Bet panašiuose parengimuose netenka matyti atsilankant Lietuvos laisvės ir demokratijos garbūrių.

J. Overaitis.

Chicago, Ill.

Padėkite Surinkti Karių Vardus

Darius-Girėnas postas paėmė iniciatyvą atlikti vieną reikšmingą ir amžino darbą, būtent surinkimo vardų visų Chicago ir apylinkių lietuvių, kurie yra liuosnoriai išėję arba buvo pašaukti į karą, arba jau yra garbingai paliusuoti iš kariuomenės, tai yra vardus tamstų sunų, vyrų, brolių, seserų, giminių ir tt. Darius-Girėnas postas įsteigs tam tikrą vietą, kurioje bus surašyti visi buvusieji, esantieji ir busimieji įvairiose ginkluotose dalyse. Tas paminklas bus amžinas. Kartų kartos jį matys ir skaitys vardus Amerikos lietuvių, padėjusių Amer. Suv. Valstijoms laimėti šį karą.

Gerbiame Chicago lietuvi! Šiuo prašome tamstų tik vieno menko dalyko, tai yra gauti specialę Darius-Girėnos posto kortelę, ją išpildyti ir pasiųsti į posto raštine. Tų kortelių bus galima gauti lietuvių parapijų klebonijose, lietuvių laikraščių redakcijose, lietuvių bankuose, "spulkoše", visose mūsų įstaigose, visose draugijose, visose lietuvių vaistinėse ir žymesnėse krautuvėse, taip pat ir Darius-Girėnos klube, 4416

S. Western Ave. Telefonas Lafayette 8484.

Honor Roll and Memorial Registration Committee:

Past Comander
A. Kasper, Chairman,
Vice Comander,
A. Makaras, Secretary,
Past Comander
J. A. Mickolunas,
Publicity Chairman.

Garfield Parko Klubo Balias

Garfield Parko Lietuvių Klubas rengia bankietą balandžio 7 d., 7 val. vakare, McEnery Hall, 4039 W. Madison St. Minimas klubas tą dieną minės savo 30 metų gyvavimo sukaktį. Balias bus šaunus, kviečiame visus lietuvius atsilankyti. V. Faiza.

So. Boston, Mass.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. švęs savo 11 metų radio programų sukaktį balandžio 29 d. ir šia proga rengia puikų koncertą ir komediją "Pasaulis Be Vyrų". Svečias iš Brooklyn, N. Y., žymus dainininkas Pranas Stankunas, artistas ir solistas dalyvaus su gražių dainų programą. Dainuos Birutės Radio Choras, vadovaujant Valentina Minkienei. Padainuos gražių, skambių ir negirdėtų lietuviškų laudies dainų. Taipgi bus trio, duetų ir solo. Skambins piano duetas Nancy Namaksitė ir Valentina Minkienė. Viešnios iš New Yorko, Moterų Vienybės narės, kurios suvaidins įdomią komediją "Pasaulis Be Vyrų", vadovaujant Marijonai Strumskienei, padarydamos daug juokų.

Lietuvių Radio Korp. kviečia visus atvykti su savo draugais į šį parengimą, kuris įvyks bal. 29 d., Gavin School Auditorium, kampas F ir 7-th gatvės, So. Bostone, 3 val. popiet.

Reporteris.

Greenfield, Mass.

Svarbus Parengimas

Kovo 21 d. pas Aleksandrą ir Antaną Stepankevičius buvo sušauktas visų vietinių dr. jų komitetų susirinkimas ir išrinkto komiteto surengimui pietų balandžio 8 d., Gelvin svetainėje, Ames St. Pietus prasidės 1 val. popiet. Tai bus skanus margučių pietus. Visas pelnas skiriamas Amerikos Lietuvių Tarybai.

Sudarytas komitetas susideda iš trijų organizacijų atstovų, kurie yra darbštūs veikėjai ir senosios tėvynės Lietuvos mylėtojai. Į komitetą įeina: SLA 297 kp. atstovai — A. Janeliunas, M. Tamulienė, A. Tamošaitienė; Sv. Jėzaus dr. jos — J. Mačiuta, J. Gikinis, V. Agonis; Sv. Onos dr. jos — B. Janeliunienė, A. Stepankevičienė, L. Agonienė.

Komitetas kviečia visus geros valios lietuvius šiuose pietuose dalyvauti. Prie skanių valgių, bus ir gėrimų. Visas pelnas skiriamas Lietuvai vaduoti iš bolševikų vergijos.

A. Dėdinas.

Pittsburgh, Pa.

Penkiolika Metų Kultūrinio Ir Tautinio Darbo

Balandžio 15 d. sueina 15 metų, kai Pittsburgh'e atsirado pirmasis lietuviškas radio programos.

Reikia pasakyti, jog turėjimas liet. radio programos daug prisidėjo prie kultūrinio bei tautinio lietuvių darbo Pittsburgh'e. Radio pagelba buvo galima pasiekti platesnes mases žmonių, juos pas-

katinti bei sutraukti kruvon bendriesiems lietuvių darbams. Nepraėjo nei vienas svarbesnis įvykis mūsų veikime, kur liet. radio programos bei jo vedėjas nebutų prisidėjęs tų reikalų rėmimu ar išgarsinimu.

Balandžio 15 dieną mes tinkamai atžymėsime Lietuvių Radio Programo 15 metų sukaityvų su iškilmingu paminėjimu, t. y. koncertu, kuris įvyks Lietuvių Piliėčių salėje. Vakaro programą išpildys

Įdomus Kareivio Laiškas

Staf saržantas, Algis Augustas, savo tėvams rašo:

Brangi Mamyte ir Tėveli:

Saipan, kovo 10, 1945. — Šiomis dienomis aš aplaikiu visus jūsų siųstus siuntinius. Jie yra labai įvertinami, ypač tie, kuriuose yra maisto. Maistas vėlesniu laiku čia yra puštinai prastas, todėl iš namų gautas maistas suteikia mums reguliarius pietus vietoje armijos pietų.

Perdažnai jums rašyti negaliu. Aš čia neatostogoms atvažiuoju ir todėl dažnai prisiėina svarbesni darbai atlikti pirm rašymo laišku. Pavyzdžiui, praėitą savaitę aš turėjau skraidyti ore ištisas penkias dienas pagrečiu. Dvi iš tų dienų buvo reguliars misijos ant Japonijos. Dvi dienas skraidėme lavinimosi tikslu. Penktą dieną aš turėjau skristi patikrinimams naujo radio operatoriaus mūsų skvadrono. O kitais laikotarpiais reikia ir šautuvus išvalyti, pamokų klesas lankyti ir daug kitų dalykų atlikti.

Turriu progos pasididžiuoti: gavau pagyrimą (commendation) nuo veikiančio generolo, taipgi nuo grupės C. O. ir C. O. skvadrono. Mat aš atlikau ekstrą radio darbą poroje misijų ir pagelbėjau dvims sugadintiems orlaiviams laimingai pasiekti mūsų stotį. Už tai aš gavau pagyrimą ir paukštinimą į Staff Sergeant.

Aš čia lošiu basbolo jauke, reprezentuojant 500 bombanėsių grupę. Musų stebėto-

50 artistų, jų tarpe bus dainininkų-solistų, muzikantų ir šokėjų, kurie atliks mūsų tautinius šokius. Specialiai į šį radio koncertą atvyksta panelė Ona Skeveritė, kuri važinėja po visą Ameriką su žinoma amerikiečių artistų grupe "Oklahoma" operetėje.

Šis Liet. Radio parengimas bus lietuvių muzikos ir dainų vakarų, kurio ilgai-ilgai nepamiršime.

Visi vietiniai ir apylinkės lietuvių malonėkite į šį parengimą atsilankyti.

P. Dargis,

Liet. Radio Progr. vedėjas.

jų publika susideda pradedant paprastais kareiviais ir baigiant visais karininkais. Mes čia turime sutvėrę reguliarią basbolo lygą ir lošiame sekmadieniais, o kai kada ir šiomis dienomis.

Aš iki šio laiko atlikau jau venuolika misijų ant Japonijos. Kiek daugiau jų turėsiu atlikti pirm, negu busiu paliusuotas grįšti namo — nežinau.

Jūs klausinėjate daug ko apie Saipan salą, bet aš prisibijau, kad labai mažai ką apie ją jums galėsiu pasakyti. Čia vietos gyventojai yra nuo mūsų atitverti ir mes prie jų negalime prisitarti.

Ant Iwo Jima misijų mes buvome tik du sykiai, ir tai skaitoma tik prie lavinimosi misijos dėl mus. Mes paliekame tą lengvą darbą dėl B-24 orlaivio, o mes turime atlikti daug svarbesnę užduotį su bomberiais B-29.

Aš dalyvavau Tokio puolime kovo 9 dieną ir todėl galiu pasakyti, kad tai buvo baisi mės įkvėpimo reginys, kokio aš niekad nesitikėjau matyti. Gaisrai, kuriuos mes sukėlėme, buvo tokie baisūs, kad aš maniau, jog tai yra pati pek-
la atsivėrus. Dumai nuo tų gaisrų išliko aukščiausių musų orlaivių. Tai buvo įdomus, o vienok neprasomai baises reginys, kurį net apkvaitino mane. Bet nuogastauti man nebuvo laiko.

Vėl rašysiu taip, kai greitai prie to prisitaikysiu.

Su meile

Algis.

Kongresmano Kalba, Užtariant Lietuvą

Lietuvių Misijos Washingtone proga, Illinois valstijos kongresmanas, p. Martin Gorskis, atstovų bute kovo 23 dieną pasakė žemiau telpantią, Lietuvos bylai palankią, kalbą:

Mr. Speaker, there are here in Washington today a gathering of prominent Americans of Lithuanian ancestry, among them over 100 service men's mothers, all of them leaders in their communities. Their mission is to call upon the President and the Secretary of State to urge them to help restore Lithuania as a free and independent nation.

Mr. Speaker, the war news from Europe in the past few weeks is very encouraging and we hope the defeat and unconditional surrender of the Axis Powers is not far away. The end of the war will bring up many questions which have to be settled after hostilities cease. One of the important questions in which millions of people are interested in is "What is to become of the small nations, particularly nations like brave Lithuania, Latvia and Estonia, about whose fate we have not heard anything said, and gallant and courageous Poland."

Among the Declaration of Principles of the Atlantic Charter which outlines the aims of Great Britain and the

United States in the war as proclaimed by President Roosevelt and Prime Minister Churchill are "That they desire to see no territorial changes that are not in accord with the freely expressed wishes of the people concerned" and another provision is "That they respect the right of all people to choose the form of government under which they will live and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."

Former Secretary of State, Hon. Cordell Hull in a speech delivered on September 12, 1943, reaffirmed the above principles wherein he said, "Each sovereign nation, large or small, is in law and under the law the equal of every other nation and all nations, large and small, which respects the rights of others, are entitled to freedom from outside interference in their internal affairs."

No people have a better right to self-government and independence than the people of the Republic of Lithuania. When war broke out they were an independent nation, at peace with the world and on friendly relations with their neighbors. They were not aggressors and did not do anything to bring on this terrible

conflict.

The Republic of Lithuania was re-established on February 16, 1918 as a modern nation under a constitutional government. For the short space of time their country enjoyed freedom and independence, they made great progress, Lithuania improved the living conditions of their people. Their farms were productive and the products thereof not only fed their own people but they contributed to the support of other nations. They constructed roads and bridges. Education was widespread and encouraged. Attendance in the elementary schools was compulsory. They erected beautiful churches and public institutions of higher learning. They were a peace loving nation, happy and contented. They are now one of the conquered nations, suffering the terrible hardships of this war.

The Americans of Lithuanian descent who number over a million of our people, have contributed their share towards making our nation the greatest country in the world. They work in our factories, in the mines and on the farms. They are enterprising and industrious. They rank high in the professional and business life of our nation.

They have responded patriotically to every effort in helping to win this war and many thousands of their sons and daughters are serving in our armed forces. In nearly every one of their homes, there is a service flag in the window. They dearly love freedom and liberty, for they know from the sufferings of their people what a priceless possession these liberties are.

They are fighting this war to rid the world of Fascism and Nazism and all aggressors. They want to see all the nations, large and small, have

Kuopų susirinkimai

GIRARDVILLE, PA. — SLA 147 kp. susirinkimas įvyks balandžio 8 d., 2 val. popiet, 514 E. Mahanas Ave. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduoti. Yra ir gana svarbių reikalų aptarimui. — J. SLATKA, sekr.

SLA Kalendorius

WATERBURY, CONN. — SLA 11 kuopa rengia dešrų ir koputų balių, kuris įvyks balandžio 7 d., svetainėje 48 Green St. Prasidės 7.30 val. vakare. Įžanga, pridedus takus, tik 40c. Bus proga pasiūlyti geras gėrimais, užkandžiais ir smagiai pasiūlyti. Muzikantai gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Vietiniai ir apylinkės lietuvių kviečiami atsilankyti. — RENGIMO KOMISIJA.

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopa rengiasi priimti savo narius ir kuopos narių vaikais kareivius ir tam reikalui balandžio 15 d., Lietuvių Klubo svetainėje, 325 E. Market St., rengia Blynų Partę. Salė atsidsarys 2 val. popiet, o partė prasidės 6 val. vakare. Įžanga tik 25c. — RENGIMO KOMISIJA.

MANCHESTER, CONN. — SLA 207 kp. rengia judamus pavėlius. Kodys visiems gerai žinomas filmininkas J. Janush, Jr. Rodymas įvyks balandžio 15 d., 7 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 24 Galway St. Pavėliusai susidės iš įvairių valdų ir todėl bus įdomu pamatyti. — KOMISIJA.

DEL RAUMENU SKAUSMŲ GAIK PAIN-EXPELLER nuo 1867 metų... patikimas šeimos tepalas

the right to govern and rule themselves. I know it is the fervent hope and prayer of many millions of those who have suffered the tortures of this war in the oppressed countries, and many millions of our own citizens, that when this war is ended, those who will represent the nations at the peace conference will restore the small nations to their freedom and independence.

The policy of our Government heretofore has been not to recognize territories taken by force or conquest. This policy should apply to Lithuania as well as the other countries who have been freed recently from the yoke of the oppressor.

Lithuania and the other small nations will then take their rightful place among the family of nations and con-

tribute their share towards peace, happiness and prosperity of the world. This will help considerably to bring about and maintain a just and lasting peace.

Pajieškomi Asmenys

Sekantieji asmenys yra pajieškomi Lietuvos konsulato Chicagoje: Antanavičiai, Zenonas ir Antanas. Abu gyvena Chicagoje. Danulevičienė Jieva (gim. Dilijonytė), kilusi iš Valoniškių kaimo, Nemunačio vals., Alytaus apskr. Kviečaitės, Zosė ir Modesta, kilusios iš Navarėnų miest. Pavardės po vyrais nežinomos. Lastauskai, Pranciškus, Vincas ir Juozas. Gyvena Californijoje. Zubrickas (Zubrys) Antanas, iš Cerniauskių kaimo, Leipalingio vals., Seinų apskr.

Jieškomieji asmenys arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsiliepti į

Consulate of Lithuania,
30 North La Salle St.,
Chicago 2, Illinois.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Uždiniuko Pasirašymui Kovo 31 Dieną, 1945 Metų

Išmokėtos pomirtinės

MIKAS CHERNAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa., gimęs kovo 28 d., 1893 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 1 d., 1938 m., numirė sausio 24 d., 1945 m. plaučių uždegimu. Velionio material, Marijonai Chernauskienė, pomirtinės išmokėta \$500.00

ALEKSAS VAITKUS, 17 kp., Brockton, Mass., gimęs sausio 23 d., 1879 m., Triškių parap., Šiaulių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė sausio 14 d., 1922 m., numirė sausio 5 d., 1945 m. nuo peršavimo. Velionio material, Stasei Vaitkieni, pomirtinės išmokėta \$300.00

PRANE DILIJONIENE, 18 kp., Westville, Ill., gimęs spal. 13 d., 1886 m., Raseinių apskr. Prie SLA prisirašė rugp. 3 d., 1924 m., numirė kovo 3 d., 1945 širdies liga. Velionės vyrai, Benediktai Dilijonai, pomirtinės išmokėta \$150.00

BRONIS PETRUSEVICIUS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs bal. 13 d., 1891 m., Vaigavų parap., Šiaulių apskr. Prie SLA prisirašė lapkričio 11 d., 1931 m., numirė gruod. 30 d., 1944 m. nuo peršavimo. Velionio material, Elenai Petrusėvičienė, pomirtinės išmokėta \$600.00

ANTANAS ŽVINGILAS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs 1872 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė bal. 25 d., 1905 m. Nariui prašant ir prisilaikant SLA konstitucijos patvarkymo, Antanui Žvingilui, išmokėta pusė pomirtinės \$75.00

JONAS AURILA, 246 kp., Plymouth, Pa., gimęs gruod. 23 d., 1906 m., Plymouth, Pa. Prie SLA prisirašė bal. 11 d., 1926 m., užmuštas karo fronte kovo 10 d., 1945 m. Velionio motinai, Onai Aurilenei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

Viso \$2,625.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$31,424.30

Išmokėtos ligoje pašalpos

M. TRUSKAUSKAS, 6 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 16 savaitių ir 1 d. \$61.00

M. MATULONIENE, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 19 d. ir 2 d. \$4.00

M. JONES, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 4 s. ir 3 d. \$37.75

P. DILLJONIENE, 18 kp., Westville, Ill. Sirgo 7 s. ir 3 d. \$33.75

J. JOCIUS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 10 s. ir 4 d. \$128.00

J. ANUSIS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 10 s. ir 1 d. \$118.00

P. BALAISIS, 32 kp., Buttonwood, Pa. Sirgo 4 s. ir 4 d. \$42.00

M. KERSIENE, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 5 s. \$60.00

A. BUBIENE, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 7 s. \$84.00

G. VICAS, 63 kp., Chicago, Ill. Sirgo 12 s. ir 1 d. \$108.75

O. BASELI, 90 kp., Bridgeville, Pa. Sirgo 1 s. \$9.00

A. JURKONIS, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 4 s. ir 5 d. \$21.75

A. BRAUNIS, 210 kp., Williamstown, Pa. Sirgo 3 s. \$36.00

J. KAUNAS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 8 s. ir 2 d. \$50.00

L. KUKANAUSKIENE, 251 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s. ir 3 d. \$78.00

M. VITKAUSKIENE, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 2 s. ir 4 d. \$16.00

J. PAJAJIUS, 283 kp., Coaldale, Pa. Sirgo 12 s. \$72.00

M. NORUSIENE, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 8 s. ir 5 d. \$47.50

A. KUSHNER, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 2 s. ir 4 d. \$16.00

N. NAVICKAS, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 8 s. ir 5d. \$52.00

S. VALKERMICK, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 1 s. \$6.00

J. PLAUGA, 334 kp., Warehouse Point, Conn. Sirgo 4 s. ir 2 d. \$52.00

Viso \$1,212.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$12,092.75

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Būtinai,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois